ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΛ

ΠΕΜΠΤΗ 30/05/2024

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α Π Α Ν Τ Η Σ Ε Ι Σ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ «ΕΞΕΛΙΞΗ»

1η Δραστηριότητα

Α1. α) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο του κειμένου, αναφορικά με την αξία και τη χρησιμότητα του βιβλίου στον άνθρωπο διαπιστώνει πως η φιλαναγνωσία δεν δύναται να αποτελέσει απόλυτη πηγή γνώσης ούτε να δώσει λύσεις σε όλα τα ανθρώπινα προβλήματα. Συμπληρώνει πως η ζωή με τις εμπειρίες που προσφέρει αποτελεί τον καλύτερο δάσκαλο, ενώ το βιβλίο λειτουργεί ως πολύτιμος οδηγός για να κατανοήσουμε καλύτερα τον κόσμο και να λάβουμε ορθές αποφάσεις.

Α1. β) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο εξαίρει την αδιαμφισβήτητη αξία του βιβλίου και προσπαθεί να πείσει για την ευεργετική επιρροή της φιλαναγνωσίας στον άνθρωπο. Γι' αυτόν τον λόγο κάνει επίκληση στο συναίσθημα επιχειρώντας να επηρεάσει συναισθηματικά τον αναγνώστη, ώστε να τον καταστήσει ευνοϊκά διακείμενο απέναντί του. Πιο συγκεκριμένα, μέσω της μεταφοράς «πηγή πνευματικής τροφής», ο αρθρογράφος τονίζει πως το βιβλίο ενισχύει τις γνωστικές λειτουργίες του ανθρώπου γεγονός ζωτικής σημασίας και απαραίτητο όπως ακριβώς είναι η τροφή για εκείνον. Επιπλέον χρησιμοποιώντας το αξιολογικό επίθετο «καλύτερος» δάσκαλος επιχειρεί να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη σχετικά με τη σημασία και τον ρόλο που διαδραματίζουν οι εμπειρίες της ζωής στον άνθρωπο. Τέλος, μέσω της συγκινησιακά φορτισμένης έκφρασης «μα το βιβλίο κατέχει σίγουρα τη θέση ενός φλογερού φάρου» επισημαίνει την αξία του βιβλίου ως μέσου πραγμάτωσης των εμπειριών της ζωής, αφού εκείνο αποτελεί τον καλύτερο οδηγό.

2η Δραστηριότητα

Α2. α)

Θεματική περίοδος:	«Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο … τον επαγγελματικό τομέα»
Λεπτομέρειες / Σχόλια:	«Ταυτόχρονα, ενισχύεται … της δικής του ατομικής λογικής»
Κατακλείδα:	Δεν εντοπίζεται

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412 • www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

Α2. β) άποψη: οπτική / σκοπιά

ενισχύεται: βελτιώνεται / ενδυναμώνεται / ισχυροποιείται

(θα) συνειδητοποιήσει: (θα) αντιληφθεί / (θα) κατανοήσει

3η Δραστηριότητα

Α3.

Κεντρική έννοια: Βιβλίο

Δεδομένα: Είναι αναμφισβήτητη η σημασία και η χρησιμότητα του βιβλίου

Ζητούμενα: Ποια είναι η αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο;

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία στο σχολείο, α' ενικό, γ' πρόσωπο (ενικό – πληθυντικό)

Πρόλογος:

Κύριε / -α διευθυντή / -ντρια,

Αγαπητοί / -τες καθηγητές / -τριες και συμμαθητές / -τριες,

με αφορμή την ημερίδα που διεξάγεται σήμερα στο σχολείο μας, με θέμα τη φιλαναγνωσία και ως ένας νέος άνθρωπος που προβληματίζεται με τον παραγκωνισμό της φιλαναγνωσίας από τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, θα ήθελα να παρουσιάσω την άποψή μου για την πολύτιμη αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο.

Κύριο θέμα:

- Το βιβλίο συμβάλλει στην πνευματική ανάπτυξη του ανθρώπου, ενδυναμώνει τη σκέψη, τη μνήμη και την κριτική του ικανότητα και αναπτύσσει κάθε εγκεφαλική δραστηριότητα.
- Διευρύνει τους ορίζοντες του ανθρώπου, επεκτείνει τις γνώσεις του σε διάφορους τομείς και επιτυγχάνει μέσω αυτού τη σύνδεση του παρόντος με το παρελθόν μέσω της επαφής του αναγνώστη με βιώματα και εμπειρίες ανθρώπων άλλων εποχών που καταγράφονται στα βιβλία.
- Τροφοδοτεί τη διαλογική ικανότητα των ανθρώπων προσφέροντας επιχειρήματα και πολλές διαφορετικές οπτικές της σύγχρονης πραγματικότητας.
- Βοηθά τον αναγνώστη να αποκτήσει ενσυναίσθηση και να μπορεί να αντιλαμβάνεται την ανθρώπινη ψυχολογία. Αυτό βοηθά τις διαπροσωπικές του σχέσεις αλλά και την επίτευξη αυτογνωσίας.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412 • www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

- Αποτελεί μέσο γνήσιας ψυχαγωγίας και λειτουργεί ως αποτελεσματικό αντίδοτο στη μοναξιά.
- Βελτιώνει τη γλωσσική ικανότητα των αναγνωστών και τις δυνατότητές τους να επικοινωνούν με σαφήνεια με τον περίγυρό τους.
- Καθιστά τη γνώση εύκολα προσβάσιμη σε όλους, γεγονός που προωθεί τη δημοκρατία καθώς δημιουργεί πολίτες δύσκολα χειραγωγήσιμους.

Επίλογος:

Γίνεται λοιπόν κατανοητό, κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, ότι το βιβλίο είναι πράγματι ένας πολύτιμος σύμμαχος του ανθρώπου σε όλη του την πορεία, προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική. Γι' αυτό καλό θα ήταν να το εντάξουμε όλοι στην καθημερινότητά μας, αφού μόνο οφέλη έχει να μας προσφέρει ζητώντας μόνο λίγο από το χρόνο μας.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας

Β1. Το παραπάνω απόσπασμα διαδραματίζεται σε ένα μικρό χωριό της ελληνικής υπαίθρου («Μα στο χωριό … δεν είχε χαρτοπωλεία»). Βασικά πρόσωπα της ιστορίας είναι ένα μικρό παιδί που έχει πάθος να διαβάζει βιβλία («αν βρεις … όμως …») κι ένας ηλικιωμένος που πηγαίνει συχνά στην πόλη (« κανένα μπάρμπα … φέρει ένα»). Το αγόρι παρακάλεσε τον παππού να του φέρει από την πόλη ένα βιβλίο για να διαβάσει κι εκείνος μαγεμένος από το βιβλίο, όταν επέστρεψε το έδωσε στο παιδί. Η αγάπη αμφότερων για το βιβλίο και η φιλαναγνωσία ενδυνάμωσε τη σχέση των δύο προσώπων.

Β2. α) Αφηγηματικοί τρόποι:

Αφήγηση: «Έβαλε … τα δωσε πίσω»

Διάλογος: «Αν τα χαρτιά … Ε; …»

Β2. β)

«το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»: μεταφορά

«ήταν σαν μικρό σπιτάκι»: παρομοίωση

«και το διάβασε, το διάβασε ολόκληρο το χειμώνα»: αναδίπλωση ή επανάληψη

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412 • www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

Β3. Ο μικρός ήρωας του αποσπάσματος χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη αγάπη του για τα βιβλία. Αυτό διαφαίνεται από την αρχή του κειμένου, όπου καταστρώνει σχέδιο για την απόκτησή τους, καθώς επιθυμεί να μάθει από αυτόν όσα δεν του έλεγαν οι μεγαλύτεροι («θα ΄πιανε φιλία με τα βιβλία. Θα γύρευε … οι μεγάλοι»). Γι' αυτό δεν διστάζει να θυσιάσει χρήματα από τη λιγοστή αμοιβή του προκειμένου να ζητήσει από έναν ηλικιωμένο συγχωριανό του να του φέρει από τη πόλη ένα βιβλίο καθώς στο χωριό του ήταν αδύνατο να αγοράσει («Έπιασε έναν τέτοιο γερούλη … Πολύ θα σε περικαλέσω, όμως …»). Είναι τόση η δίψα του για να διαβάσει που δεν τον νοιάζει το περιεχόμενο του βιβλίου. Κι όταν το αποκτά επιτέλους, η χαρά του είναι τόση που τρέμει σύγκορμος («Το παιδί τ' άνοιξε τρέμοντας») μαθαίνοντας απ' έξω παρά το μέγεθός του («Το διάβαζε … νεράκι»). Μάλιστα αυτό στάθηκε η αφορμή για να επεκτείνει τη μελέτη του και σε άλλα βιβλία εκείνη τη χρονιά («Ώσπου να κλείσει … καμιά δεκατρία βιβλία»).

Θεωρώ ότι οι νέοι της εποχής μας δεν επιδεικνύουν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους τον ίδιο ζήλο για το βιβλίο με τον ήρωα του αποσπάσματος. Ζώντας σε μια εποχή που η τεχνολογία έχει κυριαρχήσει παρέχοντάς τους κάθε είδους οπτικοακουστικά μέσα προτιμούν συνήθως την ενασχόλησή τους με κάποιο από αυτά της επίπονης και χρονοβόρας διαδικασίας της ανάγνωσης ενός βιβλίου. Για να μην τους αδικούμε όμως, δεν πρέπει να παραβλέψουμε και την έλλειψη ελεύθερου χρόνου που τους χαρακτηρίζει, καθώς και την καθόλου ελκυστική μορφή των σχολικών αναγνωσμάτων που μόνο την φιλαναγνωσία δεν προωθούν.

Σχόλιο

Τα φετινά θέματα των πανελλαδικών εξετάσεων των ΕΠΑΛ κρίνονται απόλυτα βατά και κατανοητά. Οι μαθητές του φροντιστηρίου μας έχουν εξασκηθεί απόλυτα σε όλες τις ασκήσεις του θέματος Α και Β και οι απαντήσεις μπορούν να αναζητηθούν στα φροντιστηριακά βιβλία «Νέα Ελληνικά, Τεύχος Α', Γ' ΕΠΑΛ», «Νέα Ελληνικά, Τεύχος Β', Γ' ΕΠΑΛ» και «Λεξικό Εννοιών»

ΕΠΑΛ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412• www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr